

ІМІТАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ

The use of simulation technologies in the process of training future practical psychologists significantly increases the level of formation of the necessary professional competencies aimed at providing highly qualified specialists. It is simulation technologies that intensify the educational process and form the interest and motivation of future professionals to independent professional practice.

Сьогодні, яке переживає Україна, виходить за межі нормального людського досвіду. Все українське суспільство сьогодні переживає жахливі моменти свого існування: війна викарбовує свій слід на кожній людській душі. Загроза життєдіяльності, шкода фізичному здоров'ю, великі людські втрати, матеріальні збитки, синдроми провини вцілілих, відкладеного життя, примусове розлучення з родинами, переживання горя - і ще багато інших факторів, з якими прийшлося зіштовхнутися українському суспільству.

У такі тяжкі часи суспільство потребує психологічного супроводу, духовної підтримки та усвідомлення власних цінностей задля віри в майбутнє. Професія практичного психолога стала однією із найзатребуваніших і найпопулярніших в нашому суспільстві. І хоча цей скачок відбувся через надзвичайно велику кількість і травмованих людей, ми не можемо не зазначити, що це свідчить про соціальне визнання психологічної науки в нашому суспільстві.

Професія «психолог» належить до «соціономічної» групи професій, це професія типу «людина-людина», тому успішність професійної діяльності залежить від уміння фахівця встановлювати безпосередні соціальні контакти, від його спеціальних знань, умінь і навичок та особистісних і професійно важливих якостей. Тому перед майбутнім фахівцем стоїть немало викликів, які він повинен опанувати, щоб стати висококваліфікованим спеціалістом.

Відповідно, навчання у закладі вищої освіти є певним рівнем професійного становлення особистості. І це задача та виклик для педагогічної діяльності викладача. Адже від рівня його педагогічної майстерності залежить ефективність навчального процесу загалом [2]. Для реалізації задач освіти викладачеві необхідно орієнтуватися в широкому спектрі інноваційних технологій, додатків, імітаційного моделювання, дистанційного навчання та ін.

Щодо ефективної організації професійного навчання майбутніх практичних психологів, то нами були виділені та застосовані на практиці імітаційні технології підготовки. У науковій літературі ми можемо зустріти визначення технологій «активного навчання», які забезпечують навчання на практиці, організацію командної діяльності, використання групи як механізму розвитку особистості [3].

Специфіка імітаційних технологій полягає в моделюванні в навчальному процесі взаємин та умов реального життя. А при підготовці майбутніх практичних психологів цей фактор відіграє значну роль, адже саме практична складова є важливим компонентом професійного становлення фахівця. Імітаційні технології підготовки дозволяють взаємодіяти педагогу із студентом в більш гнучкому векторі, що допомагає ставити задачі та вирішувати їх в процесі динамічної групової діяльності. Саме в процесі групової взаємодії, дискусії і відбувається ефективно засвоєння матеріалу. При обговоренні конкретних проблем та ситуацій вони стають більш значимими та зрозумілими для студента. Також можливість брати активну участь у дискусіях, обговорювати способи вирішення ситуації, будувати логіку дослідження і брати на себе відповідальність за прийняті рішення дають змогу здобувачам оволодіти фаховими компетентностями майбутньої професії.

До імітаційних технологій навчання відносять: соціально-психологічні тренінги, дискусійні технології, кейс-методи, ігрові технології, імітаційні вправи, навчання у співробітництві [1]. Тобто, ми маємо досить широкий спектр можливостей для розвитку сучасної освітньої системи.

На практиці ці технології були застосовані при викладанні дисципліни «Практикум з групової психокорекції» для студентів ОП «Практична психологія», це дало змогу використати особистісно зорієнтований підхід до навчання у різних ситуаціях та сприяло підвищенню мотивації студентів до вивчення дисципліни професійного спрямування. Використання імітаційних технологій сприяє підвищенню рівня готовності здобувачів вищої освіти до практичної та активної професійної діяльності; виробленню вмінь моделювати і добирати техніки та теорії для прийняття професійних рішень; підвищенню рівня комунікативності, відповідальності та креативності. Застосування імітаційних технологій допомагає формувати досвід пошуку рішень в різноманітних і нестандартних ситуаціях, сприяє розвитку адаптивності, мобільності, творчості та критичного мислення.

Ігрові технології як різновид імітаційних освітніх технологій дозволяють створити творче навчально-виховне середовище для розкриття й реалізації особистісних потреб студента, оволодіння інтелектуальними та комунікативними здібностями, а також це сприяє професійному росту викладача.

Отже, аналізуючи вітчизняний і зарубіжний досвід використання імітаційних технологій навчання та спираючись на власну практику застосування, ми можемо зробити висновок, що саме імітаційні технології інтенсифікують освітній процес та формують у майбутніх практичних психологів інтерес і позитивне

мотиваційно-ціннісне ставлення до освітньо-наукової діяльності, сприяють формуванню в них необхідних фахових компетентностей.

Список використаних джерел

1. Ванхемпинг Э. Г., Новак М. А. Инновационные практики и гражданские инициативы в образовании поколения Z. СПб.: Издательско-полиграфическая ассоциация высших учебных заведений, 2020. 246 с.
2. Малихін О., Павленко І., Лаврентьєва О., Матукова Г. Методика викладання у вищій школі. Сімферополь: Дайфі, 2011. 270 с.
3. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.